

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: İdari Personel Sayıları.....	3
Tablo 2: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	4
Tablo 3: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri.....	5
Tablo 4: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 6: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	7

KISALTMALAR

ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı

ÜSYM: Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi

SGK: Sosyal Güvenik Kurumu

---

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) 1974 yılında Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÜSYM) olarak kurulmuş, 1981 yılında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 10 ve 45'inci maddeleriyle Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi adı altında Yükseköğretim Kurulunun bir alt kuruluşu olarak teşkilatlandırılmıştır.

1983 yılında çıkarılan 124 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile teşkilat yapısı düzenlenen Başkanlık, 03 Mart 2011 tarihinde yürürlüğe giren 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun ile idari ve mali özerkliğe sahip özel bütçeli bir kamu kurumu yapısına kavuşmuştur. ÖSYM 6114 sayılı Kanun ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatları Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümleri uyarınca faaliyetlerini ifa etmektedir.

Bu Kararname'nin 347'nci maddesinde Başkanlığın görevleri sayılmakta olup bu görevler;

- Başta yükseköğretim kurumlarında ön lisans, lisans veya lisansüstü öğrenim görecekt adayların puan sıralamasına göre tespiti veya yerleştirilmesi ile yükseköğretim kurumlarında atama veya yükselmelerde esas alınan sınavlar olmak üzere, ulusal ve uluslararası her türlü bilim, yetenek veya yabancı dil sınavları ile gerektiğinde yerleştirme işlemlerini yapmak,
- Kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev almaya veya görevde yükselmeye yönelik sınavları ve gerektiğinde yerleştirme işlemlerini ilgili kurumun talebine bağlı olarak yapmak,
- Özel hukuk tüzel kişilerinin talep ettikleri her türlü ölçme ve değerlendirme işlemlerini yapmak,
- Yıllık sınav takvimini belirlemek, kamuoyuna duyurmak,
- Sınav yapılacak merkezleri oluşturmak, sınav hizmetlerini yapacak kişileri belirlemek ve gerekli görevlendirmeleri yapmak,
- Sınav sonuçlarını analiz etmek ve sonuçları kamuoyuna duyurmak; sınav sonuçlarını ilgili kurum veya kuruluşlara basılı veya elektronik ortamda iletmek,
- Faaliyetleri ile ilgili olarak şirket kurmak, kurulmuş şirketlere ortak olmak

şeklinde özetlenebilir.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı temel mevzuatı 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatları Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'dir. Bunların dışında faaliyetlerini yürütürken tabi olduğu mevzuat ise 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Sınav Hizmetlerine Yönelik Mal ve Hizmet Alımları Yönetmeliği ile diğer ilgili düzenlemelerdir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, 6114 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahip, Yükseköğretim Kurulu ile ilgili, merkezi Ankara'da bulunan özel bütçeli bir kuruluştur.

Başkanlığın karar organı olan Yönetim Kurulu, Başkan ve Başkan yardımcıları dahil sekiz üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi 4 yıldır. Başkan, Yönetim Kurulunun da Başkanıdır. Yönetim Kurulunun, başkan ve başkan yardımcıları dışındaki üyeleri;

- a) Milli Eğitim Bakanlığında en az genel müdür düzeyinde bir temsilciden,
- b) Yükseköğretim Kurulundan Yürütme Kurulu üyeleri arasından belirlenecek bir temsilciden,
- c) Cumhurbaşkanlığından en az daire başkanı düzeyinde bir temsilciden,
- d) Devlet üniversitelerinde görevli öğretim üyeleri arasından Yükseköğretim Kurulunca seçilen bir temsilciden oluşmaktadır.

ÖSYM'nin üst yöneticisi olan başkan Cumhurbaşkanı, başkan yardımcıları ise kendi görev süresiyle sınırlı olmak üzere başkan tarafından atanmaktadır.

Başkanlığın idari yapısında başkan, yönetim kurulu, başkan yardımcıları, daire başkanlıkları, özel kalem müdürlüğü, iç denetim birimi, hukuk müşavirliği, basın ve halkla ilişkiler müşavirliği, yönetim kurulu sekreteryası ve uzmanlar bulunmaktadır.

Daire Başkanlıkları;

- a) Ölçme ve Değerlendirme Daire Başkanlığı,
- b) Sınav Hizmetleri Daire Başkanlığı,
- c) Yabancı Dil Sınavları Daire Başkanlığı,
- d) Bilgi Güvenliği ve Yönetimi Daire Başkanlığı,
- e) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı,
- f) Personel ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı,
- g) Kurumsal İlişkiler Daire Başkanlığı,
- h) Sınav Görevlileri Yönetimi Daire Başkanlığı,
- i) Araştırma Geliştirme Daire Başkanlığı,
- j) Engelli Adaylar Daire Başkanlığı'ndan oluşmaktadır.

Başkanlıkta 2021 yılsonu itibarıyla personel sayısı toplam 702'dir. Bu personelden; 190'ı idari, 64'ü sözleşmeli, 11'i geçici görevli personel ve 437'si sürekli işçi kadrosunda bulunmaktadır.

Hizmet sınıfları itibarıyla idari personel sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	162	207	369
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	0	4	4
Teknik Hizmetleri Sınıfı	22	23	45
Avukatlık Hizmetleri	3	5	8
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	3	1	4
Toplam	190	240	430

1.3. Mali Yapı

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesap planları ve detaylı hesap planlarının hazırlanması" başlıklı 307'nci maddesi uyarınca; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hesap planı ve detaylı hesap planı Bakanlıkça; özel bütçeli idareler, düzenleyici ve denetleyici kurumlar, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin hesap planları ile detaylı hesap planları ise Bakanlığın uygun görüşü üzerine ilgili kamu idaresi tarafından bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanmaktadır.

Özel bütçeli kamu idaresi özelliğine sahip Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerinde tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemini uygulamaktadır.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı bütçe ödenekleri Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile tespit edilmektedir. Başkanlığın tüm personel, sınav giderleri, cari ve yatırım giderleri adaylardan toplanan sınav ücretleri ile elde edilen kaynaklardan karşılanmaktadır.

2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Başkanlığa 643.549.000,00 TL ödenek tahsis edildiği, yıl içinde toplam 145.540.043,37 TL ödenek eklenerek tahsis edilen ödeneğin 789.089.043,37 TL'ye ulaşmış olduğu, bu ödeneğin %98'inin yani 776.223.551,42 TL'sinin kullanıldığı, kullanılmayan 12.865.491,95 TL ödeneğin ise yılsonunda iptal edildiği, yapılan harcamaların %54,7'sinin Personel Giderleri, %1,7'sinin SGK Devlet Primi Giderlerinden, %43'ünün Mal ve Hizmet Alım Giderlerinden, %0,2'sinin Cari Transferlerden, %0,4'ünün ise Sermaye Giderlerinden oluştuğu görülmektedir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 2: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	375.279.000,00	425.143.287,24	425.101.873,93	100	54,7
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	12.298.000,00	13.246.267,13	13.237.261,99	100	1,7
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	252.934.000,00	337.175.489,00	333.291.317,91	99	43
05-Cari Transferler	1.236.000,00	1.822.000,00	1.740.055,77	96	0,2
06-Sermaye Giderleri	1.802.000,00	11.702.000,00	2.853.041,82	24	0,4
Toplam	643.549.000,00	789.089.043,37	776.223.551,42	98	100

2021 yılı bütçe başlangıç ödeneği 643.549.000,00 TL olarak tahmin edilmesine karşın bütçe gideri bütçe başlangıç ödeneğinin %121'i oranında yani 776.223.551,42 TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 3: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	701.615.000,00	764.203.330,90	109	99
05-Diğer Gelirler	1.332.000,00	3.416.658,29	257	1
TOPLAM	702.947.000,00	767.619.989,19	109	100

Bütçe gelir tahmininin 702.947.000,00 TL olmasına karşılık gerçekleşmenin %9 fazlasıyla 767.619.989,19 TL'ye ulaşmış olduğu, toplam gelir gerçekleşmesinin bütçe içindeki payının %99'unun Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ve %1'inin Diğer Gelirlerden oluştuğu görülmektedir.

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinde tahmin ve gerçekleşme arasındaki yüksek orandaki sapma; Hizmet Gelirleri toplamının 760.735.627,70 TL, Diğer Gelirlerdeki tahmin ve gerçekleşme arasındaki sapma ise; Diğer Çeşitli Gelirler toplamının 3.375.299,58 TL olarak gerçekleşmesi sonucu meydana gelmiştir.

Başkanlığın bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık değişim yüzdelerinin seyri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 4: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) A	2020 Yılı (TL) B	2021 Yılı (TL) C	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	313.933.231,87	511.280.193,41	425.101.873,93	63	-17
SGK Devlet Prim Giderleri	9.676.931,27	10.341.207,17	13.237.261,99	7	28
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	233.389.185,80	320.565.556,68	333.291.317,91	37	4
Cari Transferler	16.004.448,71	16.071.376,67	1.740.055,77	0,5	-89

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) A	2020 Yılı (TL) B	2021 Yılı (TL) C	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Sermaye Giderleri	5.423.619,94	9.472.048,28	2.853.041,82	75	-70
Toplam	578.427.417,59	867.730.382,20	776.223.551,42	50	-11

Bütçe giderleri 2021 yılında 2020 yılına göre %11 azalırken SGK Devlet Prim Giderleri %28, Mal ve Hizmet Alım Giderleri %4 artmıştır. Diğer gider kalemleri ise azalış göstermiştir.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) A	2020 Yılı (TL) B	2021 Yılı (TL) C	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	528.035.260,34	850.802.883,63	764.204.460,90	61	-10
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	65.000.000,00	8.279.501,53	0,00	-87	-100
Diğer Gelirler	17.993.452,79	1.400.408,59	3.425.764,29	-92	144
Toplam	611.028.713,13	860.482.793,75	767.630.225,19	41	-11
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	2.748,00	9.050,29	10.236,00	230	13
Net Toplam	611.025.965,13	860.473.743,46	767.619.989,19	41	-11

Bütçe gelirleri 2021 yılında 2020 yılına göre %11 azalış göstermiştir. En yüksek azalış %100 olarak Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirlerde gerçekleşmiştir.

Yukarıda bütçe gelir ve gider tahmin ve gerçekleştirmeleri verilen ÖSYM'nin, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin raporlandığı faaliyet sonuçları tablosunda dönem net faaliyet gelirinin 770.463.087,01 TL, dönem faaliyet giderinin 820.195.081,51 TL olduğu ve 2021 yılını 49.731.994,50 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı görülmektedir.

Tablo 6: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
820.195.081,51	770.474.213,01	11.126,00	770.463.087,01	49.731.994,50

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Başkanlık bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Başkanlıkta tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Başkanlığın muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2021 yılsonu itibarıyla; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun’un beşinci kısmında, 55 ile 67’nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol

- İç denetim

Temel unsurları bu düzenlemeler olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2021 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Başkanlığın 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2021 yılı Faaliyet Raporu'nda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonu hakkında bilgi sahibi olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisine dahil olan bazı birimlerde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devri sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği, ancak bazı birimlerde çalışmaların henüz tamamlanmadığı anlaşılmıştır.

2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği; program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren Performans Programı hazırlanmıştır.

İdare, Bütçesi'ni Stratejik Plan ve Performans Programı'na uygun olarak hazırlamıştır.

Risklerin tespitine yönelik prosedürleri içeren Risk Strateji Belgesi taslak haliyle hazırlanmış, buna göre risk tespitleri ve değerlendirmeleri yapılmış olup uygulamada yetersizliklerin mevcut olduğu anlaşılmıştır.

Ön Mali Kontrol Sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Ön mali kontrol görevini yürütenler, mali karar ve işlemlerin hazırlanması ve uygulanması aşamalarında görevlendirilmemiştir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemalarının hazırlanma süreci başlamış olmakla birlikte henüz tamamlanmamıştır.

İdare, görev ve hizmetlerini yerine getirmek için bilgi yönetim sistemlerini kullanmaktadır. Bu sistemlerin yönetimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve raporları üreterek gerekli analizleri yapma hususunda yeterli olduğu değerlendirilmektedir. Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2021 yılı Faaliyet Raporu süresinde hazırlanarak Kurumun web sitesinde yayımlanmıştır.

İç Kontrol Sisteminin, görevlendirilen İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından değerlendirilmesine yönelik çalışmalara başlanmış olsa dahi birimler tarafından Kurula iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine ilişkin bir rapor sunulmamıştır. İdare Faaliyet Raporu'nda yer alan İç Kontrol Güvence Beyanı üst yönetici tarafından, Birim Faaliyet Raporu'nda yer alan İç Kontrol Güvence Beyanı ise harcama yetkilileri tarafından imzalanmış web sayfasında yayımlanmıştır.

Başkanlık bünyesinde 5 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 1 tanesi doludur. İç denetim fonksiyonunun etkin yerine getirilebilmesi, iç denetim biriminin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirip raporlayabilmesi için görevlendirilen iç denetçi sayısının yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>